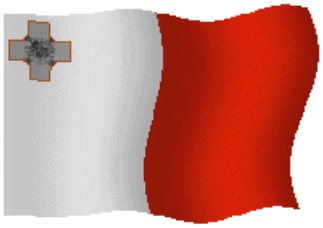

Malta

Kraj członkowski Unii Europejskiej od 1 maja 2004 roku

Państwo	Malta
Stolica	Valletta
Ustrój	Republika
Hymn państwowy	L-Innu Malti
Powierzchnia	316 km²
Liczba ludności	Ok. 408 330 Osób
Waluta	Euro
Języki urzędowe	Maltański, Angielski
Święto narodowe	Dzień Wolności - 31 marca 1979 roku ostatnie jednostki wojsk brytyjskich opuściły Malte.
Tablice rejestracyjne	ACF

Ciekawostki

- Malta to małe państewko-wyspa, nazywane często muzeum pod gołym niebem.
- Malta należy do najgęściej zaludnionych państw na świecie, które stanowi mieszankę wielu kultur: angielskiej, włoskiej, arabskiej i afrykańskiej.
- Prawdopodobnie Malta była niegdyś połączona z Afryką, o czym świadczą szczątki znalezionych tu prehistorycznych nosorożców i słoni; oraz fakt, że stolica kraju - Valletta jest najdalej wysuniętą na południe europejską stolicą.
- Według danych to najbardziej katolicki kraj w Europie, poza Watykanem
- Wyspa usiana jest wieżami kościołów, których jest tu dokładnie tyle, ile dni w roku - 365.
- Na wszystkich wieżach kościelnych umieszczone są dwa zegary, przy czym jeden prawdziwy, a drugi namalowany. Otóż według wierzeń dwa zegary mają mylić diabłu godziny, aby nie zdążył porywać odchodzących dusz.

- Malta to miejsce niemal 300-letniej obecności Zakonu Maltańskiego
- Większość domów ma swego patrona - na murach domów, drzwiach wejściowych - widoczne są figurki świętych.
- W wielu wioskach na obrzeżach Valletta (stolica Malty) nad drzwiami lub na dachach domostw umieszcza się bycze rogi, które mają podobno odstraszać złe duchy;
- Na Malcie powstało wiele słynnych filmów m.in. Gladiator z Russelem Crowe, U-571 z Jon Bon Jovi, Troja z Orlando Bloomem, Hrabia Monte Christo, czy Agora z Rachel Weisz. Na wyspie byli m.in. Brad Pitt, Madonna, Sharon Stone i Robin Williams.

Valletta – stolica Malty

Valletta - stolica Malty położona jest na półwyspie Sceberras pomiędzy dwiema zatokami Grand Harbour i Marsamxett Harbour. Jest najdalej wysuniętą na południe europejską stolicą. Valetta to miasto, które zostało zbudowane od podstaw przez rycerzy zakonu Joannitów po zwycięstwie nad Turkami i ich sułtanem Sulejmanem. Nazwę zawdzięcza Wielkiemu Mistrzowi Janowi de La Vallette, który osobiście nadzorował budowę miasta. Obecnie Miasto Rycerzy (tak nazywana jest Valletta) jest stolicą Malty i liczy 110 tys. mieszkańców. To niewielkie miasto jest miejscem, którego nie wolno ominąć przy zwiedzaniu Malty. Choć nie zajmuje wiele powierzchni, to kryje w swoich murach wiele atrakcji.
W 1980 Valletta została wpisana na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Ciekawe miejsca Valletty

Pałac Wielkich Władców

Obecnie urzęduje tu prezydent Malty oraz parlament. Przez wieki był jednak siedzibą władz zakonu Joannitów. Prace nad obiektem, który stał się symbolem potęgi i bogactwa zakonu, ukończono w 1574 roku. Wiele z korytarzy udekorowanych jest fryzami przedstawiającymi sceny z historii zakonu. Ze ścian spoglądają z portretów na zwiedzających twarze wielkich mistrzów. Marmurowe posadzki i zapierające dech w piersiach dzieła snycerzy będące ozdobą każdego z pomieszczeń są jednym z elementów, którego nie sposób zapomnieć.

Konkatedra świętego Jana Chrzciciela

Świątynia wybudowana w latach 1573-1578 jako kościół zakonu joannitów. Została zaprojektowana przez maltańskiego architekta Glormu Cassara. Katedra posiada osiem kaplic, z których każda poświęcona jest jednemu z "języków" zakonu joannitów. W pobliżu głównego wejścia znajduje się pomnik Wielkiego Mistrza Joannitów Marca Antonia Zondadariego.

Teatr Manoela

Teatr ten mieści się przy Triq it–Tijatru (Old Theatre Street) – to perełka XVIII-wiecznej architektury, zbudowany w 1731 r. na zlecenie Wielkiego Mistrza Manoela de Vilheny. Niegdyś zaniedbany, dziś przywrócony do życia i nazwany Teatrem Narodowym Malty. Przedstawienia odbywają się po angielsku i maltańsku. Nie trzeba iść na przedstawienie, by móc zwiedzić teatr.

Ciekawe miejsca i atrakcje Malty

Mdina

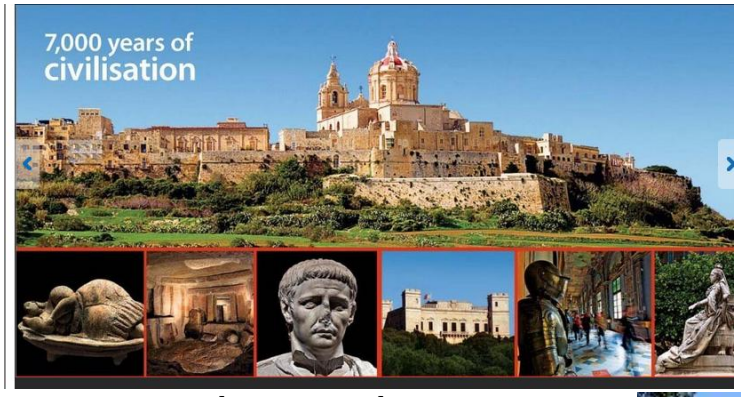

Mdina to dawna stolica Malty , założona ok 2000 lat temu przez Rzymian , w czasach późniejszych (**w XI wieku-podzielona przez Arabów na Medine i Rabat** , przez wieki była siedzibą najbogatszych rodów maltańskich. Mdina leży na szczycie wzgórza , w najwyższym punkcie Malty (213 m nad poziomem morza). Miasto jest otoczone grubymi i wysokimi na 25 metrów murami obronnymi (stworzonymi przez Arabów) . Mdina nazywana obecnie Ciche Miasto (Silent City) bo mieszka w nim zaledwie 400 stałych mieszkańców.J est to średniowieczne miasto z wąskimi, cichymi uliczkami, skąd roztacza się szeroki widok na wyspę. **Wejścia do miasta strzeże wielka brama** a wewnątrz murów labirynt wąskich uliczek. Domy zbudowane z miejscowego żółtego wapienia w promieniach słońca potęgują efekt żółci. W centrum miasta znajduje się jedna z najpiękniejszych katedr pod wezwaniem św Piotra i Pawła

Rabat - katedra i katakumby św. Pawła

W porównaniu z cichą, maleńką średniowieczną Mdiną, otoczoną pierścieniem murów, Rabat wydaje się bardzo rozległy, gwarny i pełen życia. W tym najważniejszym ośrodku handlu w środkowej części Malty jest wiele barów, sklepów i atrakcji turystycznych. W czasach rzymskich Rabat i Mdina były jednym miastem. Dopiero Arabowie wykopali wokół Mdiny fosę, aby zabezpieczyć miasto przez atakami wrogów i wówczas Rabat stał się przedmieściem. Obecnie w Rabacie warto obejrzeć kościoły, kaplice, pozostałości z czasów rzymskich i katakumby. Jedną z piękniejszych budowli sakralnych Rabatu jest. W 60 roku n.e. u wybrzeży Malty rozbił się statek, na którym św. Paweł przewożony był z Jerozolimy do Rzymu, na proces. Tradycja mówi, że miejscem, w którym święty przebywał podczas pobytu na wyspie, była znajdująca się w Rabacie grota. Dziś jest ona jednym z miejsc, które warto odwiedzić będąc w tym mieście. Oprócz niej znajdziemy tutaj także kilka innych wartych zobaczenia rzeczy, takich jak **Katedra Św. Pawła i katakumby św. Pawła**.

Katakumby św. Pawła rozciągają się długimi korytarzami pod ulicami Rabatu. Są to największe katakumby na Malcie (900 grobów, długość korytarzy 900 m) i pochodzą z IV i V wieku. Chowani byli tam zarówno żydzi, jak i chrześcijanie oraz poganie. Pod ziemią czeka na nas tajemniczy ciąg korytarzy, komór, sal, wnęk do których schodzi się po schodach.

Tarxien

Tarxien - miejscowość i stanowisko archeologiczne na Malcie, w pobliżu Valletty, w 1992 roku wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Znajduje się tam megalityczny kompleks świątynny pochodzący z IV wieku p.n.e. Kompleks składa się z sześciu sanktuariów zbudowanych z wielkich skalnych bloków. Jest tam również wiele przedmiotów wykorzystywanych do obrzędów religijnych, malowidła, płaskorzeźby. Kompleks budowli megalitycznych z okresu neolitu i epoki brązu został przypadkowo odkryty w 1914 roku przez miejscowego rolnika. Obiekty wzniesiono z obrobionych bloków skalnych i ozdobiono rytymi i malowanymi dekoracjami. Budowa najstarszej świątyni datowana jest na około 3 500 p.n.e

Hagar Quim

Drugim, równie słynnym kompleksem megalitycznym Malty jest Hagar Quim. Stanowisko archeologiczne **znajduje się na południowym wybrzeżu wyspy** na zboczu łagodnie opadającym do morza **naprzeciw wysepki Filfla** Zachowały się tu pozostałości megalitycznych świątyń, datowanych na IV i III tysiąclecie p.n.e. Kompleks odsłonięto w 1839 roku. **W 1992 roku wpisano go na listę światowego dziedzictwa UNESCO**. Do niedawna uważano, że piramidy są najstarszymi budowlami na świecie. Tymczasem najnowsze badania wykazały, że megalityczna świątynia z Malty jest starsza od piramid z Gizy o 500 a może nawet 1000 lat!

Do dzisiaj nie odkryto tajemnicy, w jaki sposób wielotonowe bloki skalne przetransportowano na miejsce budowy, gdzie 6000 - 7000 lat temu stanęła świątynia Hagar Qim

Lazurowe okno

Lazurowe Okno to największa krajobrazowa atrakcja maltańskiej wyspy Gozo. Ta majestatyczna skała klifowa niezwykle mocno kojarzy się z ogromnym portalem. Wysoka na 50 metrów wapienna formacja skalna przyciąga wzrok każdego turysty, a otaczająca ją lazurowa woda jeszcze dodaje uroku. Niestety, aby obejrzeć Lazurowe Okno trzeba się pośpieszyć. Skała zaczyna się kruszyć. Pesymistyczne prognozy zakładają, że w trakcie kilku lat może zupełnie zniknąć w morzu. Już teraz pojawiły się tabliczki mające za zadanie odstraszyć turystów od stawania w pewnych miejscach. Okolice są bardzo popularne także wśród amatorów nurkowania.

Inland Sea

Tuż obok Lazurowego Okna można odpocząć mocząc nogi w spokojnej zatoczce, którą otacza z trzech stron stroma skała, a którą z otwartym morzem łączy jedynie przesmyk powstały w litej skale. W tym miejscu można wynająć łódź, która przepłynie przez przesmyk, by umożliwić podziwianie **Lazurowego Okna** od strony pełnego morza. Sternik łodzi wskaże również niezwykle uformowaną skałę w kształcie ludzkiej twarzy i śpiącego na skraju urwiska, kamiennego krokodyla.

Dwejra Point

Jest to jedno z pośród najbardziej spektakularnych miejsc do nurkowania na Malcie. Głębokość „studni" sięga 60 metrów. Jest tu wiele jaskiń. Najbardziej niezwykły jest 35-metrowy tunel, który ma połączenie z otwartym morzem, gdzie dno nagle opada. Czyste wody i dno mogą być zwodnicze. Właściwe miejsce dla nurków szukających bogatego życia morskiego.

Blue Grotto

Blue Grotto znajduje się w południowo-zachodniej części wybrzeża Malty, które charakteryzuje się bardzo urozmaiconą linią brzegową. W języku maltańskim nazwa brzmi Il-Hnejja co oznacza łuk. Podobno nazwę Blue Grotto zawdzięcza brytyjskiemu żołnierzowi, któremu groty wydały się podobne do tych na Capri. To zespół kilku jaskiń i grot skalnych, wyrzeźbionych przez wzburzone morskie fale. Największa i najbardziej imponująca jest Blue Grotto, gdzie woda ma wyjątkowy kobaltowy kolor, a biały piasek na dnie tworzy regularne wzory. Ściany pozostałych grot mienią się różnymi kolorami, od błękitów, po odcienie pomarańczowego i fioletowego. Cały spektakl możliwy jest do zobaczenia tylko przy słonecznej pogodzie, kiedy promienie słońca pod odpowiednim kątem oświetlają skalne ściany.

Niebieska Laguna

Niebieska Laguna jest małą maksymalnie 150m szeroką ulicą morską pomiędzy Comino i Cominotto. Duża cześć podłoża pokryta jest delikatnym piaskiem. Blisko tych dwóch wysp są dostępne piękne skały i mała rafa koralowa. Dla dzieci plaża jest prawdopodobnie zbyt stromo spadzista a skały zbyt ostre. Dorośli wyposażeni w buty nie będą na pewno mieli problemów z poruszaniem się w tym miejscu. Należy też wspomnieć o prądach morskich które spokojne rozbijaja fale o skaly. Najpiękniejsza części laguny jest zablokowana dla licznych łodzi.

Zatoka Xlendi Gozo

Xlendi to malutka miejscowość rybacka położona nad niewielką zatoką w południowo wschodniej części Gozo. Zatoczka wciśnięta między majestatyczne klify prezentuje się niezwykle malowniczo. Pomimo swoich niewielkich rozmiarów, ale dzięki romantycznej atmosferze przyciąga tłumy turystów. Xlendi również jest bardzo doceniana przez miejscowych, którzy lubią odwiedzać tamtejsze restauracje w wolne popołudnia. Można spróbować aljotty czyli zupy rybnej z dodatkiem czosnku, pomidorów, ryżu, mocno przyprawionej ziołami. Jeżeli chodzi o ryby, które kiedyś stanowiły podstawę wyżywienia mieszkańców wysp, to najbardziej popularna jest lampuka, znana bardziej jako dorada. Rybę poławia się od sierpnia do listopada. Lampuka nabiera smaku w marynacie z rozmarynu i czerwonego wina, później smaży się ją na oliwie z oliwek. Rybę można również przygotować pieczoną, podlaną sosem z białego wina i oliwy z dodatkiem pomidorów, cebuli, oliwek. Lampuka wykorzystywana jest również jako składnik farszu, którym nadziewa się ciasto.

Ghar Dalam

Ghar Dalam nazywana Jaskinią Ciemności zlokalizowana jest w południowo wschodniej części wyspy, na przedmieściach miasta Birzebbuga. W jaskini odnaleziono kości zwierząt, żyjących przed epoką lodowcową. Znalazły się wśród nich okazy szczątków: hipopotamów, jeleni, lisów, wilków, niedźwiedzi, skarłowaciałych słoni, ale również pozostałości żab, ryjówek i nietoperzy. Jaskinia powstała na skutek działania wody w skałach wapiennych. Prowadzi około 144 metry w głąb ziemi

Opracowanie: Sebastian Z.